

Protokół

19. posiedzenia, I. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 31. stycznia 1896.

Początek posiedzenia o godzinie 10. minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Mieczysław Urbański Zdzisław Tarnowski.

Obecnych posłów 133.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Rada dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół siedemnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół ośmnastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 31. stycznia br., które przydzielono następującym komisjom:

Komisji prawniczej, L. s.: 1342.

Komisji gospodarstwa kraj., L. s.: 1343, 1344, 1345, 1346.

Wydziałowi krajowemu, L. s.: 1347, 1348, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358.

Komisji szkolnej, L. s.: 1349, 1350, 1351.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia uchwały sejmowej z d. 8. lutego 1895 co do poparcia wąskotorowej kolei lokalnej Chabówka-Zakopane.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz uwolniony od czytania tego sprawozdania, prostuje omyłki zaszcze w sprawozdaniu i we wniosku, a mianowicie:

W sprawozdaniu w ustępie czwartym, wierszu trzecim od góry zamiast: „owych“ ma być „onych“; w wierszu czwartym od góry zamiast „mając“ ma być „mogąc“.

W projekcie uchwały, wierszu jedenastym od góry zamiast: „mnożenia“, ma być „umorzenia“.

Sprawozdawca wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji kolejowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Wojciecha Dzieduszyckiego o powściągnięcie szkodliwej działalności dzisiejszych giełd zbożowych.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie polepszenia bytu nauczycieli szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Cielecki uwolniony od czytania sprawozdania, prosi o przezwyciężenie omyłki druku w projekcie ustawy, a mianowicie: w tytule projektu ustawy, wierszu czwartym, należy wykreślić zacytowany artykuł 4.

W §. 1 należy również wykreślić zacytowany art. 4.

Art. 4 należy w całości wykreślić.

W art. 11 ustępie C., wierszu dziwiącym od góry zamiast słowa: „piętej“ ma być „piętej“. W tym samym artykule, drugim ustępie lit. C., wierszu trzecim, ma być przed słowem „płac“ dodane słowo „klasy“. Wreszcie w tym samym artykule ustęp D., wierszu czwartym, zamiast „wyborów“ ma być „poborów“.

Po sprostowaniu powyższych omyłek sprawozdawca odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Kra-

kowskiem, zmieniająca postanowienia artykułów 11 i 16 ustawy z dnia 1. stycznia 1889, Nr. 16 Dz. ust. kraj. w brzmieniu ustawy z dnia 15. czerwca 1892 Dz. u. kr. Nr. 40, o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

§. 1.

Artykuły 11 i 16 ustawy z d. 1. stycznia 1889 roku, (Nr. 16. Dz. ust. kraj.) w brzmieniu ustawy z d. 15. czerwca 1892 (Dz. ust. kr. Nr. 40) o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych, zostają w dotychczasowym brzmieniu uchylone i mają odtąd opiewać:

Art 11.

A) Roczne płace stałych nauczycieli publicznych szkół ludowych dzielą się na następujące klasy:

a) W szkołach pospolitych:

I. klasa we Lwowie i Krakowie w połowie posad 900 zł. w drugiej połowie 800 zł.;

II. klasa w Białej, Drohobyczu, Jarosławiu, Kołomyi, Nowym Sączu, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Stanisławowie, Tarnopolu, Tarnowie 700 zł.;

III. klasa w Bochni, Brodach, Brzeżanach, Buczaczu, Gorlicach, Gródku, Jasle, Jaworowie, Krośnie, Podgórzu, Sanoku, Śniatynie Sokalu, Stryju, Trembowli, Wadowicach, Wieliczce, Złoczowie, Żółkwi 600 zł.;

IV. klasa w reszcie miast i miasteczek, dla 25% posad 600 zł.; dla 35% posad 500 zł.; dla 40% posad 450 zł.;

V. klasa w gminach wiejskich dla 25%
posad każdego powiatu 400 zł., dla 75%
posad 350 zł.

b) W szkołach wydziałowych osobowych i w klasach szkół wydziałowych, połączonych z pospolitemi:

I. klasa w miastach, wymienionych powyżej pod a) I. 900 zł.;

II. klasa w miastach, wymienionych powyżej pod a) II) 800 zł.;

III. klasa w miastach, wymienionych powyżej pod a) III. 700 zł.;

IV. klasa we wszystkich innych szkołach wydziałowych 600 zł.

B. Do najwyższej płacy 600 zł w czwartej klasie szkół pospolitych, mogą być posunięci tylko nauczyciele kierujący szkołami o pięciu lub więcej klasach, tudzież tacy nauczyciele tychże szkół, którzy posiadają egzamin kwalifikacyjny dla szkół wydziałowych.

C. Płaca stałego młodszego nauczyciela w pierwszej i drugiej klasie płac szkół pospolitych, tudzież w pierwszych trzech klasach płac szkół wydziałowych wynosi 60% płacy nauczyciela starszego szkoły, przy której młodszy nauczyciel pełni służbę. Płaca młodszego nauczyciela w trzeciej i czwartej klasie płac szkół pospolitych oraz w czwartej klasie płac szkół wydziałowych wynosi 400 zł.; w piątej klasie płac szkół pospolitych 300 zł. rocznie.

Za podstawę do obliczenia płacy młodszego nauczyciela w szkołach pospolitych pierwszej klasy płac przyjmuje się płacę starszego nauczyciela w kwocie 800 zł.

D. Wynagrodzenie nauczycieli, tymczasowo ustanowionych, oznacza Rada szkolna krajowa; nie może ona jednak wynosić mniej, niż 250 zł. rocznie, ani przewyższać poborów nauczyciela stałego, którego miejsce nauczyciel tymczasowy zastępuje.

Art. 16.

Każdemu dyrektorowi, kierownikowi szkoły, tudzież nauczycielowi, który sam jeden w szkole naucza, należy się stosowne bezpłatne pomieszkanie, ile możliwości w budynku szkolnym. W braku pomieszkania należy im się z funduszu szkolnego miejscowego wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy Rada szkolna okręgowa w każdym szczególnym przypadku, porozumiewszy się ze stronami, obowiązani do dostarczenia pomieszkania nauczycielowi.

Wszyscy inni nauczyciele stali, a w miastach i miasteczkach także tymczasowi pobierają dodatek na pomieszkanie, wynoszący 10% ich płacy.

W gminach wiejskich należy wyznaczyć nauczycielowi kierującemu lub samodzielnemu przynajmniej jeden morg ziemi ornej do użytku własnego.

O ile tego gruntu gmina, lub obszar dworski nie dostarczy dobrowolnie, pokryje fundusz szkolny miejscowy kosztą wydzierżawienia gruntu dla nauczyciela.

Gdyby w pojedynczych przypadkach dostarczenie, lub wynajęcie ziemi ornej dla nauczyciela było niemożliwym, co przez Radę szkolną okręgową ma być stwierdzone, nie służy nauczycielowi prawo do żądania z tego tytułu żadnego odszkodowania, lub wynagrodzenia.

§. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. września 1896 roku.

§. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi oświaty.

2. Na pokrycie wydatków spowodowanych powyższą ustawą wstawia się na rok 1896 do budżetu funduszu szkolnego krajowego kwotę 35.000 zł.

3. Sejm uchwała rezolucję:

R e z o l u c y a.

Wzywa się Rząd i c. k. Radę szkolną, krajową, aby w sprawozdaniu najbliższym z swych czynności:

1. Wykazała szczegółowo, o ile dotychczas przeprowadzone jest postanowienie §. 16. ustawy z dnia 1. sierpnia 1889, zapewniające przynajmniej morg ziemi ornej nauczycielom wiejskim.

2. Podała przyczyny, które przeszkadzają dotychczas ściślemu przeprowadzeniu tego postanowienia ustawy i wskazała środki, za pomocą których przeszkody te dałyby się usunąć.

3. Zbadała i wyjaśniła, czy byłoby rzeczą możebną: każdej szkole lub pewnej znaczniejszej liczbie szkół, oprócz owego morga, ustawą z dnia 1. sierpnia 1889 r. nadanego, dodać jeszcze drugi morg gruntu i z jakim przypuszczalnym kosztem byłoby połączone nabycie tego drugiego morga, gdzie go dotychczas nie ma.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Kramarczyk, sprzeciwiając się punktowi 3. proponowanej przez komisję rezolucyi i wnosi, aby nad tym punktem przejść do porządku dziennego.

Przemawia p. Franciszek Jędrzejowicz, wnosząc również przejście do porządku dziennego nad punktem 3. proponowanej przez komisję rezolucyi.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Wójcik.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia członek Sejmu rektor Stanisław Smolka.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisani pp. Wachnianin, Bojko, Okuniewski, Bobrzyński.

Przemawia p. Wachnianin.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Czartoryski.

Przemawia pod względem formalnym p. Bojko.

Przemawia sprawozdawca p. Cielecki.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Artykuły 11 i 16 ustawy z dnia 1. stycznia 1889 roku, (Nr. 16. Dz. ust. kraj.) w brzmieniu ustawy z dnia 15. czerwca 1892 (Dz. ust. kr. Nr. 40) o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych, zostają w dotychczasowym brzmieniu uchylone i mają odąd opiewać:

Izba bez rozprawy uchwała §. 1. w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca czyta:

Art. 11.

A) Roczne płace stałych nauczycieli publicznych szkół ludowych dzielą się na następujące klasy:

a) W szkołach pospolitych:

I. klasa we Lwowie i Krakowie w połowie posad 900 złr. w drugiej połowie 800 zł.;

II, klasa w Białej, Drohobyczu, Jarosławiu, Kołomyi, Nowym Sączu, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Stanisławowie, Tarnopolu, Tarnowie 700 zł.;

III. klasa w Bochni, Brodach, Brzeżanach, Buczazu, Gorlicach, Gródku, Jasle,

Jaworowie, Krośnie, Podgórzu, Sanoku, Śniatynie, Sokalu, Stryju, Trembowli, Wadowicach, Wieliczce, Złoczowie, Żółkwi 600 zł.;

IV. klasa w reszcie miast i miasteczek dla 25% posad 600 zł.; dla 35% posad 500 zł.; dla 40% posad 450 zł.

V. klasa w gminach wiejskich dla 25% posad każdego powiatu 400 zł, dla 75% posad 350 zł.

b) W szkołach wydziałowych osobnych i w klasach szkół wydziałowych, połączonych z pospolitemi:

I. klasa w miastach, wymienionych powyżej pod a) I. 900 zł.;

II. klasa w miastach, wymienionych powyżej pod a) II. 800 zł.;

III. klasa w miastach, wymienionych powyżej pod a) III. 700 zł.;

IV. klasa we wszystkiej innych szkołach wydziałowych 600 zł.

B. Do najwyższej płacy 600 zł. w czwartej klasie szkół pospolitych, mogą być pounięci tylko nauczyciele kierujący szkołami o pięciu lub więcej klasach, tudzież tacy nauczyciele tychże szkół, którzy posiadają egzamin kwalifikacyjny dla szkół wydziałowych.

C. Płaca stałego młodszego nauczyciela w pierwszej i drugiej klasie płac szkół pospolitych tudzież w pierwszych trzech klasach płac szkół wydziałowych wynosi 60% płacy nauczyciela starszego szkoły, przy której młodszy nauczyciel pełni służbę. Płaca młodszego nauczyciela w trzeciej i czwartej klasie płac szkół pospolitych oraz w czwartej klasie płac szkół wydziałowych wynosi 400 zł. w piątej klasie płac szkół pospolitych 300 zł. rocznie.

Za podstawę do obliczenia płacy młodszego nauczyciela w szkołach pospolitych pierwszej klasy płac przyjmuje się płacę starszego nauczyciela w kwocie 800 zł.

D. Wynagrodzenie nauczycieli, tymczasowo ustanowionych, oznacza Rada

szkolna krajowa; nie może ona jednak wynosić mniej, niż 250 zł. rocznie, ani przewyższać poborów nauczyciela stałego, którego miejsce nauczyciel tymczasowy zastępuje.

Przemawia p. Niebyłowicz i wnosi aby do IVtej klasy płac nauczycielskich zaliczyć także wsie, liczące więcej jak 5000 ludności.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Czartoryski, sprzeciwiając się poprawce p. Niebyłowca.

P. Niebyłowicz zmienia swoją poprawkę na następującą rezolucję:

Sejm wzywa Radę szkolną krajową, ażeby zastanowiła się nad kwestyą zaliczenia do IVtej klasy płac nauczycielskich, tych gmin wiejskich, które liczą po nad 4000 ludności, i aby w przedmiocie tym przedłożyła Sejmowi sprawozdanie na najbliższej sesyi.

Izba popiera tę rezolucję.

Przemawia p. Jahl, wnosząc, aby do II. klasy płac nauczycielskich zaliczyć miasto. Stryj i Złoczów.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Czartoryski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca sprzeciwiając się tak rezolucyi p. Niebyłowca jakoteż poprawce p. Jahla.

Izba uchwała art. 11. od początku aż do włącznie II. klasy płac nauczycielskich w brzmieniu przez komisję zaproponowanem.

Izba odrzuca poprawkę p. Jahl, aby do II. kl. wcielić miasto Stryj; następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca tegoż postła poprawkę, aby do klasy II. wcielić miasto Złoczów.

Następnie przyjmuje Izba resztę art. 11. od III. klasy aż do końca według brzmienia zaproponowanego przez komisję.

Sprawozdawca czyta :

Art. 16.

Każdemu dyrektorowi, kierownikowi szkoły, tudzież nauczycielowi, który sam jeden w szkole naucza, należy się stosowne bezpłatne pomieszkanie, ile możności w budynku szkolnym. W braku pomieszkania należy im się z funduszu szkolnego miejscowego wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy Rada szkolna okręgowa w każdym szczególnym przypadku, porozumiewszy się z stronami, obowiązaniem do dostarczenia pomieszkania nauczycielowi.

Wszyscy inni nauczyciele stali, a w miastach i miasteczkach także tymczasowi pobierają dodatek na pomieszkanie, wynoszący 10% ich płacy.

W gminach wiejskich należy wyznaczyć nauczycielowi kierującemu lub samostannemu przynajmniej jeden morg ziemi ornej dla użytku własnego.

O ile tego gruntu gmina lub obszar dworski nie dostarczy dobrowolnie, pokryje fundusz szkolny miejscowy koszta wydzierżawienia gruntu dla nauczyciela.

Gdyby w pojedynczych przypadkach dostarczenie, lub wynajęcie ziemi ornej dla nauczyciela było niemożliwem, co przez Radę szkolną okręgową ma być stwierdzone, nie służy nauczycielowi prawo do żądania z tego tytułu żadnego odszkodowania, lub wynagrodzenia.

Izba uchwała bez rozprawy art. 16. w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca czyta :

§. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. września 1896 roku.

Izba uchwała bez rozprawy §. 2. w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca czyta :

§. 3.

Wykonante niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi oświaty.

Izba uchwała §. 3. bez rozprawy w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca czyta tytuł i wstęp ustawy :

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniającą postanowienia artykułów 11 i 16. ustawy z dnia 1. stycznia 1889 Nr. 16. Dz. u. kraj. w brzmieniu ustawy z dnia 15. czerwca 1892 Dz. u. kr. Nr. 40 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp ustawy.

P. Romanowicz wnosi przystąpienie do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania.

Izba uchwała ten wniosek, a następnie w oddzielnem głosowaniu przyjmuje projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Sprawozdawca czyta :

2. Na pokrycie wydatków spowodowanych powyższą ustawą, wstawia się na rok 1896 do budżetu funduszu szkolnego krajowego kwotę 35.000 zł,

Izba uchwała ten punkt wniosku komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

R e z o l u c y a.

Wzywa się Rząd i c. k. Radę szkolną krajową, aby w sprawozdaniu najbliższem z swych czynności :

1. Wykazała szczegółowo o ile dotychczas przeprowadzone jest postanowienie §. 16. ustawy z dnia 1. stycznia 1889, zapewniające przynajmniej morg ziemi ornej nauczycielom wiejskim.

2. Podała przyczyny, które przeszkadzają dotychczas ściślemu przeprowadzeniu tego postanowienia ustawy i wskazała środki, za pomocą których przeszkody te dałyby się usunąć.

3. Zbadała i wyjaśniła, czy byłoby rzeczą możebną, każdej szkole lub pewnej znaczniejszej liczbie szkół opócz owego morga, ustawą z dnia 1. sierpnia 1789 roku nadanego, dodać jeszcze drugi morga gruntu i z jakim przypuszczalnym kosztem byłoby połączone nabycie tego drugiego morga, gdzie go dotychczas nie ma.

W rozprawie szczegółowej nad tą rezolucją nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do głosowania i uchwała początek rezolucyi z ustępem 1, następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała punkt 2, powyższej rezolucyi.

Przy punkcie 3, przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia sprawozdawca.

Izba 49 głosami przeciw 43 uchwała wniosek p. Kramarczyka, przejścia do porządku dziennego nad punktem 3. powyższej rezolucyi.

W końcu przystąpiono do rozprawy nad rezolucją postawioną w rozprawie ogólnej przez p. Niebyłowca.

Przemawia sprawozdawca.

Izba uchwała rezolucyę proponowaną przez Niebyłowca.

Następuje :

Sprawozdanie komisji sanitarnej z czynności Dep. V. Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Trzeciecki uwolniony od czytania tego sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie z czynności V. departamentu Wydziału krajowego za czas od 1. listopada 1894 do listopada 1895.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby polecił organom podwładnym ściągać bezzwłocznie wykazywane jako zaległe koszta leczenia.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę utrzymywania podrzutek galicyjskich za granicami kraju wszechstronnie zbadał i ewentualne wnioski przedłożył na najbliższej sesyi.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków samoistnych (niedotowanych) budżetem nieobjętych za lata 1893 i 1894.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy zamknięcie funduszków samoistnych (niedotowanych) budżetem nie objętych za lata 1893 i 1894, przyjąć do wiadomości.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w przedmiocie żądania c. k. Sąda powiatowego w Myślenicach o zezwolenie na karno-sądowe ściganie pośta Andrzeja Średniawskiego z powodu zarzuconych mu przekroczeń z §§, 487, 488, 491 i 492 ustawy karnej.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz uwolniony od czytania tego sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odmawia się żądaniu c. k. Sądu powiatowego w Myślenicach z dnia 30. grudnia 1895 l. 3.440 w przedmiocie zezwolenia na karno-sądowe ściganie pośta Andrzeja Średniawskiego.

Przemawia p. Vayhinger.

Przemawia p. Piniński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. d'Abancourta w przedmiocie zniesienia opłat za doręczanie pism sądowych.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd ażeby:

1) W czasie jak najbliższym wnieść w Radzie państwa ustawę zmieniającą postanowienia §. 21. rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu z dnia 3. lipca 1854 r., Nr. 169 Dz. p. p. i §. 2. rozporządzenia tychże Ministerstw z dnia 28. września 1858 Nr. 166 Dz. p. p. w ten sposób, iż znosi się opłaty za doręczenie pism sądowych w kwocie 17½ ct. dotychczas pobierane i że doręczenia te w sprawach cywilnych uskuteczniane być mają bezpłatnie;

2) aby w przyszłej ustawie karnej odnośnie do przekroczeń o obrazę czci poczynił takie postanowienia, któreby hamowały nadmierne, nieuzasadnione, a częstokroć swawolne wnoszenie skarg tego rodzaju.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego za rok 1895.

Sprawozdawca p. Zamoyski uwolniony od czytania tego sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole średniej gospodarstwa lasowego we Lwowie przyjmuje się do władomości.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Nastąpi:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji galic. Towarzystwa gospodarskiego w przedmiocie podniesienia chowu koni

Marszałek oznajmia, iż ten punkt porządku dziennego usuwa na życzenie komisji gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 26. ustawy o Reprezentacji powiatowej.

Sprawozdawca p. Michałowski uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje omyłki druku we wniosku komisji, — mianowicie w punkcie pierwszym wykreślić należy słowa: „sprawozdaniem i“, zaś w punkcie drugim w przedostatnim wierszu zamiast „miał“ ma być „mógł“.

Sprawozdawca czyta wniosek komisji:

Opierając się na powyższych wywodach komisja gminna wnosi:

Sejm przechodzi do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wypracował wzorowy statut emerytalny dla urzędników Rad powiatowych, któryby Radom powiatowym do przyjęcia mógł być zalecony.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Rey.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

W rozprawie szczegółowej nikt głosu nie żąda, Izba uchwała wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Z powodu spóźnionej pory, Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8. wieczór.

Posiedzenie odroczone o godzinie 3. po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 31. stycznia 1896.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera o godz. 8 m. 20 wieczór przerwane posiedzenie.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji drogowej o wniosku p. Żardeckiego względem zmiany ustawy drogowej.

Sprawozdawca uwolniony od czytania tego sprawozdania prostuje omyłki druku w sprawozdaniu, a następnie czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby korzystając z poczynionych doświadczeń i zebranych dat, przedłożył na najbliższej sesji Sejmu wnioski do poprawy i uzupełnienia obowiązującej ustawy drogowej, jednak bez zmiany podstaw rozkładu ciężarów drogowych.

Przemawia p. Szczepanowski i stawia poprawkę do wniosku komisji aby ustęp: „poprawy i uzupełnienia obowiązującej ustawy drogowej, jednak bez zmiany podstaw rozkładu ciężarów drogowych“, zmienić na: „reformy ustawy drogowej na zasadzie równości rozkładu ciężarów drogowych“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Krzysztofowicz.

Przemawia p. Średniawski i stawia zamiast wniosku komisji, następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, wypracowanie ustawy drogowej na podstawie wniosku p. Żardeckiego, uwzględniając dane możliwości każdemu kontrybuentowi odrobienie dodatku drogowego w naturze.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Edward Jędrzejowicz.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Wodzicki, stawiając dodatkowy wniosek do wniosku komisji:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przy poprawie i uzupełnieniu ustawy drogowej, brzmienie §. 12, wkładającego na obszary dworskie obowiązek składania rocznie 5% dodatku do podatków na fundusz budowy mostów, było jasno i niewątpliwie określone. Uiszczanie to ma nastąpić w gotówce lub materyale, stosownie do życzenia Wydziałów powiatowych.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Abrahamowicz, stawiając następujący wniosek:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby korzystając z poczynionych doświadczeń i zebranych dat, przedłożył na najbliższej sesji sejmowej wnioski do poprawy i uzupełnienia obowiązującej ustawy drogowej z szczególnem uwzględnieniem zmienionych potrzeb komunikacyjnych, z zachowaniem prestacji w naturze.

Izba popiera ten wniosek.

Na wniosek p. Rottera Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Przemawia p. Andrzej Potocki.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Średniawski.

Przemawia sprawozdawca p. Romer, oświadczając, że godzi się na wstawienie do wniosku komisji słów: „na zasadzie równości“.

Wniosek ten w całości według ostatecznej stylizacji p. sprawozdawcy ma opiewać:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby korzystając z poczynionych doświadczeń i zebranych dat, przedłożył na najbliższej sesji Sejmu wnioski do reformy ustawy drogowej na zasadzie równości rozkładu ciężarów drogowych, jednak bez zmiany podstaw dzisiejszej ustawy.

Marszałek objaśnia pod względem formalnym mianowicie w jaki sposób odbędzie się głosowanie.

P. Czartoryski prosi Marszałka, aby wniosek p. Abrahamowicza rozdzielił i poddał osobno pod głosowanie końcowy ustęp: „z zachowaniem prestacyj w naturze“.

P. Średniawski oznajmia iż cofa swój odrębny wniosek, natomiast obstaje przy wniosku przejścia do porządku dziennego nad wnioskiem komisji.

Izba odrzuca wniosek p. Średniawskiego przejścia do porządku dziennego.

Następie odrzuca Izba pierwszą część wniosku p. Abrahamowicza, przez co druga część sama przez się odpada.

Izba uchwała następnie pierwszą część wniosku komisji z poprawką p. Szczepanowskiego przyjętą przez sprawozdawcę, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje następnie dalszą część wniosku komisji: jednak bez zmiany podstaw dzisiejszej ustawy“.

W końcu odrzuca Izba wniosek p. Wodzickiego.

Sprawozdawca podaje do wiadomości, że tem samem załatwione zostały petycje L. s. 886 i 1271, odnoszące się do tego przedmiotu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Zwierzchności gminnej Woli jasio-

nickiej o zaprowadzenie osobnej szkoły w Woli jasiońskiej.

Sprawozdawca p. Rej czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminnej Woli jasiońskiej do L. 1105, 752 odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Urzędu parafialnego obrz. rzym. kat. w Podmichalu, o zaprowadzenie paralelek z polskim językiem wykładowym w szkole w Podmichalu.

Sprawozdawca p. Rey czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję rzym. kat. urzędu parafialnego w Podmichalu do L. 1123 odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej w sprawie wypłaty kwartału pozgonnego Karolinie Orłowskiej, wdowie po nauczycielu ludowym.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Brunickiego odczytuje p. Rayski sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy odstąpić niniejszą sprawę c. k. Władzom rządowym, względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej do dalszego urzędowania.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji młodszych stałych nauczycielek szkół ludowych w Tarnowie o zrównanie ich płac z płacą nauczycielek starszych.

Sprawozdawca p. Karol Dzieduszycki czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją stałych młodszych nauczycielek szkół ludowych w Tarnowie o zrównanie ich płac z płacą nauczycielek starszych przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji nauczycieli szkół ludowych w Przemyślu o przeniesienie ich pod względem płacy z klasy drugiej do pierwszej.

Sprawozdawca p. Karol Dzieduszycki czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją nauczycieli szkół ludowych w Przemyślu o przeniesienie ich pod względem płacy z drugiej klasy do klasy pierwszej przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji zarządu grona nauczycieli szkoły ludowej w Grzegórkach o zaliczenie tej miejscowości pod względem płac nauczycielskich do klasy II.

Sprawozdawca p. Karol Dzieduszycki czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją zarządu szkoły i grona nauczycieli szkoły ludowej w Grzegórkach o zaliczenie tej miejscowości pod względem płac nauczycielskich do klasy II-giej przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy,

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji nauczycieli 4 klasowej szkoły w Łobzowie o zrównanie ich pod względem płacy z nauczycielami szkół ludowych Krakowskich.

Sprawozdawca p. Karol Dzieduszycki czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją nauczycieli czteroklasowej szkoły ludowej w Łobzowie o zrównanie ich pod względem płacy z nauczycielami szkół ludowych Krakowskich przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji grona nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Brzeżanach o zaliczenie miasta Brzeżan do II. klasy płac nauczycielskich.

Sprawozdawca p. Karol Dzieduszycki czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją grona nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych Brzeżańskich

o zaliczenie miasta Brzeżan do II. klasy płac nauczycielskich przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Ignacego Maraszowskiego, emerytowanego nauczyciela o podwyższenie dwóch dodatków pięcioletnich.

Sprawozdawca p. d'Abancourt odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją L. 809 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Anny Jarosiewiczowej wdowy po nauczycielu ludowym w Krechowie o zaopatrzenie.

Sprawozdawca p. d'Abancourt czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycją Anny Jarosiewiczowej l. 245 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z ek. Radą szkolną krajową ewentualnie do przedłożenia odpowiedniego wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Stefana Kawczyńskiego l. 341 o ponowne przeprowadzenie śledztwa dyscyplinarnego i o zapomogę.

Sprawozdawca p. d'Abancourt czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Stefana Kawczyńskiego l. 341 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Antoniego Klebowicza emerytowanego nauczyciela o przyznanie drugiego dodatku pięcioletniego.

Sprawozdawca p. d'Abancourt czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Antoniego Klebowicza l. 843 przekazuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania ewentualnie do przedłożenia odpowiedniego wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Henryka Ludwika Lerela b. kierownika szkoły w Ujsołach o przyznanie emerytury.

Sprawozdawca p. d'Abancourt czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Henryka Ludwika Lerela l. 646 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji mieszkańców wsi Wołcza dolna o pomoc przeciw nadużyciom Dyrekcyi Towarzystwa ochrony ziemi w Wadowicach tudzież takiej samej petycji mieszkańców wsi Towarnia.

Sprawozdawca p. d'Abancourt czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycjami osadników Wołczy dolnej i Towarni l. 703 i 705 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie petycji Celiny Borzęckiej przełożonej Zgromadzenia SS. Zmartwychstanek w Kętach o uwolnienie realności pod l. 328 od dodatków do podatków.

Sprawozdawca p. d'Abancourt czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję p. Celiny Borzęckiej l. 538 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i do przedłożenia wniosku na najbliższej Sesji sejmowej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Antoniego Kozaka o zatrzymanie jego chorej córki w Zakładzie kulparkowskim.

Sprawozdawca p. d'Abancourt czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Antoniego Kozaka l. 1058 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji nauczycieli Bielawskiego, Matysiaka, Ant. Groela i Kobylińskiego o przyznanie im pięcioletnich dodatków.

Sprawozdawca p. Wachnianin czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się próśby wymienionych nauczycieli Józefa Bielawskiego, Wojciecha Matysiaka, a szczególnie nauczyciela Groela Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia w drodze łaski.

Petycję Hipolita Kobylińskiego odstępuje się do zbadania Radzie szkolnej krajowej i ewentualnego załatwienia.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Kupno powiatu Kolbuszowskiego o zniżenie prestacyi szkolnej.

Sprawozdawca p. Kramarczyk czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją gminy Kupno powiatu Kolbuszowskiego Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji zwierzchności gmin Siedleszczany i Nagnajów powiatu Tarnobrzeskiego o zezwolenie na zastosowanie ustawy szkolnej z dnia 24 kwietnia 1894 Dz. ust. kr. Nr. 49 o zakładaniu i utrzymaniu szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Kramarczyk czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycję gminy Nagnajów i Siedleszczany o budowę szkoły odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do bliższego zbadania i ewentualnego udzielenia z funduszu szkolnego krajowego odpowiedniej kwoty.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o prośbie wniesionej przez mieszkańców miasteczka Sokołówki powiatu Złoczowskiego o wyjednanie im u ck. zarządu kolei państwowych, przystanku w miejscowości Konty

Sprawozdawca p. Theodorowicz czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Prośbę mieszkańców miasteczka Sokołówki odstępuje się ck. Rządowi do przychylnego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji p. Waleryana Krzeczunowicza i p. Stefana Wiśniewskiego o poparcie w ck. Ministerstwie komunikacji ich prośby o ustanowienie przy przestanku kolejowym w Podborcach przestanku dla nadawania i odbierania towarów.

Sprawozdawca p. Słotwiński czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję pp. Waleryana Krzeczunowicza i Stefana Wiśniewskiego o utworzenie stacji towarowej w miejscowości Podborce udziela się W. ck. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Lejzora Schiffa i Dawida Forgacza dzierżawców krajowych opłat konsumcyjnych w powiecie sądowym Frysztackim

o rozwiązanie umowy pierzawnej lub obniżenie do połowy czynszu dzierżawnego.

Sprawozdawca p. Słotwiński czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Lejzora Schiffa i Dawida Forgacza o rozwiązanie zawartego z nimi kontraktu dzierżawy prawa poboru opłat konsumcyjnych względnie o obniżenie czynszu dzierżawnego przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji zwierzchności gminnej w Podkamieniu koło Brodów o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Podkamieniu.

Sprawozdawca p. Karatnicki czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminy Podkamień koło Brodów o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Podkamieniu udziela się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania w porozumieniu z ck. Władzami sądowymi i przedłożenia sprawozdania na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 1 lutego br., godzinę 10 przedpołudniem.

Koniec posiedzenia godz. 11. w nocy.

Marszałek krajowy

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Zdzisław Tarnowski w. r.
Stanisław Niezabitowski w. r.